

Beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte 2018

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van de directeur Cluster Dienstverlening van 16 april 2018 met kenmerk 2866675;

gelet op de artikelen 4:81 tot en met 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht en titel 3 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;

overwegende, dat de gemeente Rotterdam herdenken belangrijk vindt en zij met enige regelmaat verzoeken ontvangt voor het plaatsen van gedenktekens in de openbare ruimte;

besluit vast te stellen:

Beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte 2018

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

aanvrager:	natuurlijke persoon of rechtspersoon die een aanvraag voor een gedenkteken in de openbare ruimte indient;
gedenkteken:	aard- en nagelvast object ter herinnering aan één of meerdere personen, gebeurtenissen of zaken, niet zijnde grafmonumenten;
vergunning:	omgevingsvergunning nodig voor het plaatsen van het object.

Artikel 2 Reikwijdte

Deze beleidsregels zijn van toepassing op de toestemming voor het plaatsen van een gedenkteken in de openbare ruimte, die in eigendom is van de gemeente.

Artikel 3 Aanvraag

1. De aanvraag voor een gedenkteken wordt ingediend via mijnloket.rotterdam.nl.
2. Bij de aanvraag wordt minimaal toegevoegd:
 - a. een duidelijke motivering van het verzoek: welke gebeurtenis, persoon of zaak wordt met het gedenkteken herdacht en opgave van het maatschappelijk draagvlak daarvan;
 - b. een voorstel met betrekking tot de beoogde locatie;
 - c. een ontwerp met maatvoering en het te gebruiken materiaal;
 - d. een financieringsvoorstel voor realisatie;
 - e. de persoonsgegevens van de aanvrager.

Artikel 4 Commissie van advies inzake straatnamen en gedenktekens

1. De Commissie van advies inzake straatnamen en gedenktekens beoordeelt de aanvraag voor een gedenkteken.
2. De commissie kan de aanvrager verzoeken tot aanpassing van ontwerp, maatvoering, materiaalkeuze of locatie van het gedenkteken.
3. De commissie adviseert het college over wenselijkheid en haalbaarheid van het initiatief.

Artikel 5 Toetsing en vergunningen

1. De aanvraag voor een gedenkteken wordt op haalbaarheid getoetst door middel van de volgende criteria:
 - a. historisch belang voor buurt, wijk, stad of land;
 - b. maatschappelijk draagvlak;
 - c. context van de locatie;
 - d. duurzaamheid;
 - e. toegevoegde waarde ten opzichte van reeds bestaande gedenktekens;
 - f. vormgeving en artistieke kwaliteit welke in relatie te staan tot de te herdenken gebeurtenis, persoon of zaak;
 - g. kosten beheer en onderhoud.
2. Na advisering van de commissie als bedoeld in artikel 4, legt het college de aanvraag met het advies van de commissie ter advisering voor aan de territoriale commissie, bedoeld in de Verordening op de gebiedscommissies 2014, op wiens gebied het gedenkteken komt te staan.
3. De territoriale commissie, bedoeld in het tweede lid, adviseert binnen vier weken aan het college.

4. Na ontvangst van de adviezen besluit het college of het privaatrechtelijke toestemming geeft om het gedenkteken te plaatsen.
5. Na ontvangst van het advies, dient de aanvrager een formele omgevingsvergunning in.
6. Een positief advies op een initiatief tot een gedenkteken houdt niet automatisch in dat een omgevingsvergunning wordt verleend.

Artikel 6 Behandeltermijn

1. De aanvrager krijgt binnen vijf werkdagen een ontvangstbevestiging, waarin de procedure omtrent de aanvraag wordt geschetst.
2. Indien een aanvraag niet volledig is, ontvangt de aanvrager binnen vier weken bericht met daarbij het verzoek de aanvraag binnen vier weken aan te vullen.
3. Indien binnen deze vier weken de gevraagde aanvullende informatie niet is ontvangen, wordt de aanvraag niet verder in behandeling genomen.

Artikel 7 Kosten gedenkteken

De gemeente draagt de kosten voor het beheer en het onderhoud van het gedenkteken, maar niet de kosten van de vervaardiging en plaatsing van het gedenkteken.

Artikel 8 Registratie

Nadat het gedenkteken is geplaatst, worden ten minste de locatie van het gedenkteken, de datum van plaatsing en het onderwerp van het gedenkteken opgenomen in een openbaar register.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking in het gemeenteblad waarin zij geplaatst worden.

Artikel 10 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte 2018.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2018.

*De secretaris,
C.M. Sjerps*

*De burgemeester,
A. Aboutaleb*

Toelichting bij de beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte 2018

Deze beleidsregels geven een kader voor particuliere initiatieven voor het plaatsen van gedenktekens in de openbare ruimte. Aanleiding is de met enige regelmaat terugkerende vraag naar de mogelijkheden om gedenktekens in de openbare buitenruimte te mogen plaatsen. De gemeente is eigenaar van de openbare buitenruimte en kan als eigenaar dus de afweging maken om wel of niet toestemming geven voor het plaatsen van een gedenkteken. Aanvragen komen nu via diverse kanalen binnen en worden ad-hoc per aanvraag beoordeeld. Er ontbrak tot nu toe een beleidskader. Belangrijk is dat er voor burgers/partijen die een gedenkteken willen plaatsen een duidelijke ingang is bij de gemeente en een procedure voor afweging van dergelijke aanvragen, en dat een kader ontstaat op basis waarvan de gemeente kan afwegen voor wat en wie te gedenken. Door het vaststellen van beleidsregels wordt een structurele werkwijze gecreëerd.

De beleidsregels gedenktekens 2018 regelt onder meer de wijze van aanvragen, toetsing van een aanvraag en de wijze van financiering. Hieronder volgt een artikelsgewijze bespreking.

Artikel 1

In artikel 1 worden de diverse begrippen die in het beleidskader worden genoemd, gedefinieerd.

Artikel 2

Uitgesloten van deze regeling zijn aanvragen voor biermonumenten en gedenktekens tegen zinloos geweld. Deze gedenktekens zijn persoonlijk van aard, niet aard- en nagelvast en worden vaak ad-hoc geïnitieerd.

Aanvragen voor kunst in de openbare ruimte vallen evenmin onder deze regeling. Voor het plaatsen van kunst in de openbare ruimte zijn aparte beleidsregels opgesteld.

Artikel 3

Eerste lid

Er wordt één duidelijke ingang gecreëerd voor aanvragen. Deze dient op de gemeentelijke website snel vindbaar te zijn.

Bij de aanvraag voor een gedenkteken dienen diverse documenten gevoegd te worden.

Tweede lid, sub b

Bij de aanvraag voor een gedenkteken dienen een werktekening en een locatietekening gevoegd te worden. De werktekening bestaat uit een duidelijke schets, waaruit de details goed te herleiden zijn en waarop de afmetingen van het object en de onderdelen ervan zijn aangegeven. Voor de locatietekening geldt dat een schaal van 1:500 voldoet om een locatie goed te kunnen herleiden.

Tweede lid, sub d

Hierin is geregeld dat bij de aanvraag een voorstel voor de financiering is gevoegd voor de plaatsing. Uit dit voorstel moet een financiële onderbouwing blijken.

Artikel 4

De Commissie van advies inzake straatnamen en gedenktekens adviseert het college. De volledige aanvraag gaat na positieve beoordeling van de Commissie het vergunningentraject in.

Artikel 5

De aanvraag voor een gedenkteken wordt getoetst aan een aantal criteria.

1. Sub a) het gedenkteken dient het historisch belang van Rotterdam. De persoon, gebeurtenis of zaak waarvoor het gedenkteken wordt geplaatst, dient een relatie te hebben met Rotterdam.
Sub b) onder maatschappelijk draagvlak wordt verstaan dat het voorstel (binnen de gemeente) voldoende maatschappelijke legitimiteit heeft en niet tot noemenswaardige weerstand bij bewoners en/of bedrijven leidt.
Sub c) de gekozen locatie voor het gedenkteken dient te passen bij het te plaatsen gedenkteken. De gemeente bepaalt de definitieve locatie.
Sub d) het gedenkteken dient duurzaam te worden vervaardigd, dit wil zeggen dat het uit duurzame materialen bestaat en zoveel mogelijk onderhoudsarm en vandalismebestendig is.
Sub e) onder de toegevoegde waarde ten aanzien van bestaande gedenktekens wordt verstaan dat een nieuw te plaatsen gedenkteken een aanvulling dient te zijn op de al bestaande gedenktekens.
Sub f) de vormgeving dient in relatie te staan tot de te herdenken gebeurtenis, persoon of zaak. Indien er nog niet gekozen is voor een vormgeving, dan dient contact te worden opgenomen met de commissie Welstand of het Centrum Beeldende Kunst (CBK).
Sub g) kosten beheer en onderhoud. Een indicatie van de kosten voor beheer en onderhoud is nodig ten behoeve van een financiële planning door de gemeente.
2. Nadat de aanvraag voor een gedenkteken positief is beoordeeld, dient door de aanvrager een formele omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Een positief advies op een initiatief tot een gedenkteken houdt niet automatisch in dat een omgevingsvergunning wordt verleend.

Artikel 6

De Commissie van advies inzake straatnamen en gedenktekens komt vier maal per jaar bijeen in de maanden maart, mei, september en november, of eerder indien nodig. Na de vergadering gaat het advies naar de gebiedscommissie die maximaal vier weken de tijd heeft te reageren. Deze termijn kan eenmaal met vier weken verlengd worden.

Artikel 7

De aanvrager is verantwoordelijk voor de financiering van de vervaardiging en de plaatsing van het gedenkteken. Bij de aanvraag dient de aanvrager niet alleen de financiering voor de realisatie van het gedenkteken duidelijk te maken, maar ook hoe hij het gedenkteken denkt te financieren.

Artikel 8

Nadat een gedenkteken is geplaatst, worden de voor de burger relevante gegevens betreffende dit gedenkteken opgenomen in een voor burgers toegankelijke database. Doel hiervan is een overzicht te geven betreffende de aard en de locatie van de gedenktekens. Iedere indiener van een gedenkteken kan voorafgaand aan zijn aanvraag controleren of er al een gedenkteken voor een vergelijkbare gebeurtenis, persoon of zaak is geplaatst.

Dit gemeentebblad 2018, nummer 66, is uitgegeven op 18 mei 2018 en ligt op dins-, woens- en donderdagen van 9.00 tot 13.00 uur ter inzage bij het Bestuurlijk Informatiecentrum Rotterdam (BIR), locatie Wachtruimte Timmerhuis, Halve Maanpassage 1 (trap op, melden bij Informatiebalie)
(Zie ook: www.bis.rotterdam.nl – Regelgeving of Gemeentebbladen chronologisch)